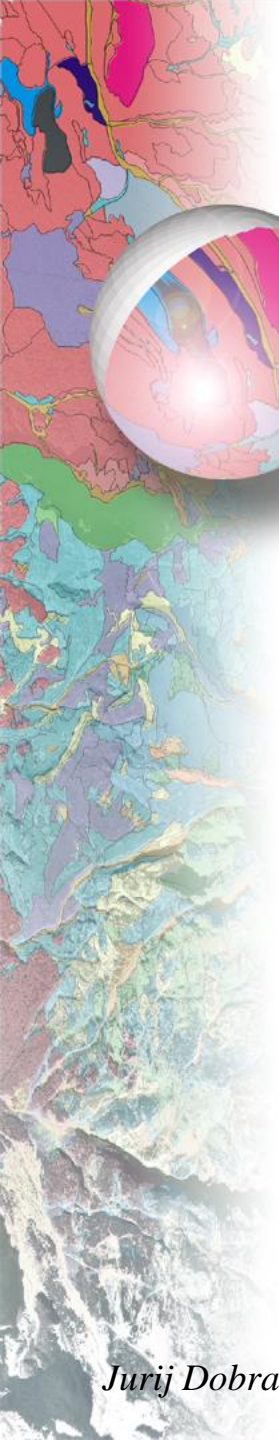

Pomen povezanosti biologije in etike za varstvo narave v zavarovanih območjih

Zavarovana območja, med njimi v svetu najbolj razpoznavni **narodni parki**, so družbeni dogovor.

Njihova **pomembnost** se ocenjuje na podlagi naravnih ali drugih vrednot, ki se nahajajo na njihovem ozemlju. **Živi svet**, katerega del je tudi človek, velja za **ključno vrednoto**, ki jo je treba varovati in ohranjati.

Kdo bi mogel bolje **argumentirati** te dejavnosti kot ljudje, ki se z posameznimi **deli, procesi in odnosi** v živem svetu poglobljeno ukvarjajo?

ZAKAJ ?

KAJ ?

KAKO ?

ZAKAJ ?

- vrednote in filozofija

KAJ ?

- narava
- človekovi vplivi na naravo
- človek z naravo

KAKO ?

- pravna podlaga
- organizacija
- vsebine
- denarna sredstva

PRIHODNOST ?

ZAKAJ ?

- vrednote in filozofija

KAJ ?

- narava
- človekovi vplivi na naravo
- človek z naravo

KAKO ?

- pravna podlaga
- organizacija
- vsebine
- denarna sredstva

PRIHODNOST ?

NEŽIVA NARAVA

ŽIVA NARAVA

ČLOVEK

BIOCENTRIČNOST

ZAKAJ ?

- vrednote in filozofija

KAJ ?

- narava
- človekovi vplivi na naravo
- človek z naravo

KAKO ?

- pravna podlaga
- organizacija
- vsebine
- denarna sredstva

PRIHODNOST ?

Večina pojmov, ki se uporabljajo pri varstvu narave, je povezanih z živo naravo.

- osebki in vrste (redke in ogrožene ...)
- življenjsko okolje (habitati in habitatni tipi ...)
- ekološke niše
- prehranske verige in kroženja
- življenjski in ekološki procesi
- biosfera
- biološka/biotska raznovrstnost
- ekologija (? in "ekologija")

Znanje o elementih, procesih in odnosih v naravi je ključni pogoj za pripravo kakovostnih argumentov.

Narava se odziva na človekova dejanja.

- vpliv zaradi moči, ki nam jo dajeta zavest in razum
  - šibkost ob "naravnih katastrofah"
  - naraščajoče zavedanje, da je treba nekaj storiti
-
- vzporednice z varovanjem človekovega okolja
  - uradne evidence (kaj) + biologija (kako)
  - kratkovidna ekonomija in pravni sistem, ki jo omogoča

Dolga desetletja smo pozabljali, da vplive moramo poznati, če hočemo naravo učinkovito varovati.

Človek časovno in prostorsko
hkrati je in ni del narave.

- tradicionalne dejavnosti v službi varstva narave
- smo naravovarstveniki res najpametnejši?
- absurd težav z domorodci v parkih

- doslednost pri sebi (notranji odnos)
- interaktivna komunikacija
- splošno ozaveščanje
- dopustiti in spodbujati odnos človek-narava

**Spoznavam Občudujem Spoštujem.
Celovit odnos z naravo.**

ZAKAJ ?

- vrednote in filozofija

KAJ ?

- narava
- človekovi vplivi na naravo
- človek z naravo

KAKO ?

- pravna podlaga
- organizacija
- vsebine
- denarna sredstva

primer
Triglavski
narodni
park

PRIHODNOST ?

Zavarovana narava NI dejstvo v naravi.
Je človekova odločitev, oziroma družbeni dogovor.
Družbeni dogovor ima vedno podlago, ki je odraz časa. Ali mode?

- estetsko (19. stoletje, 1. polovica 20. stoletja - 1924)
- podatkovno (preveč, preveč je kartotek ... - 1961)
- uporabniško (varovanje naravnih virov, sprostitev in rekreacija, "mehki turizem" - 1981)

- globalna politika
- zunanje pravo (npr. EU direktive, merila velesil ...)
- vtis, da euro-ameriški svet skrbno pazi, da nerazviti svet ne uničuje narave (KBR, Kyoto).

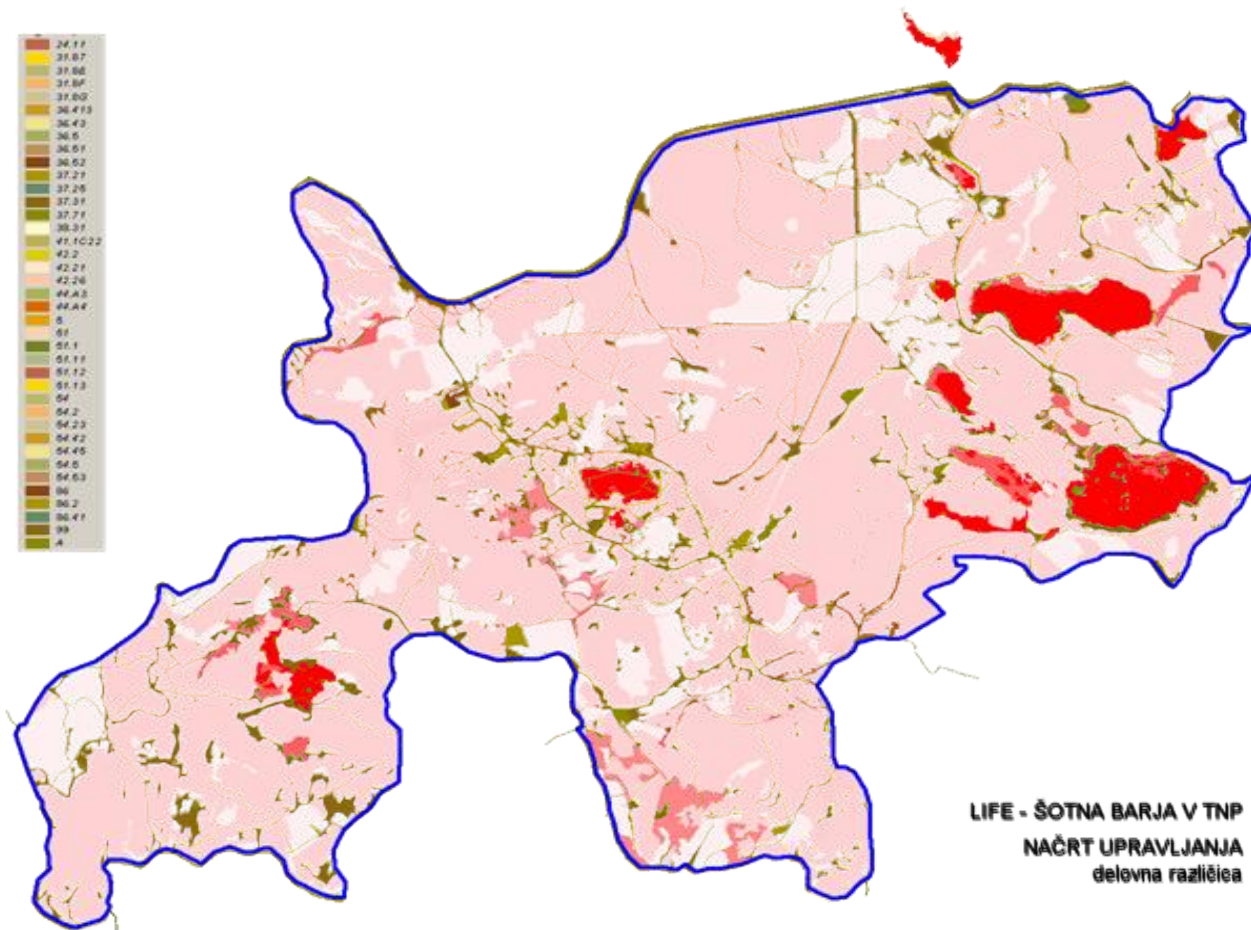
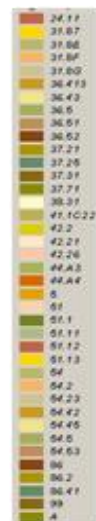
**Naravovarstvo ne ve več, kaj z naravo početi.
Kdo so deležniki? Tudi znanstveniki?**

Znanstveno raziskovanje v našem narodnem parku.

- Zakon o TNP (1981) je bil izhodišče
- ključni sta koordinacija in usmerjanje potreb (ni bil namen biti konkurenca raziskovalnim inštitucijam)
- vizija: Razvoj raziskovalne dejavnosti (1992)
- publikacija Razprave in raziskave (komunikacija)
- HABIS 1998 (celovita organizacija in metodologija pristopa k raziskavam)
- Znanstveno raziskovalna služba (2002)
- Triglavski razgledi in uredniški odbor v vlogi znanstvenega sveta
- povezovanje, popularizacija znanja (TRB 2005)

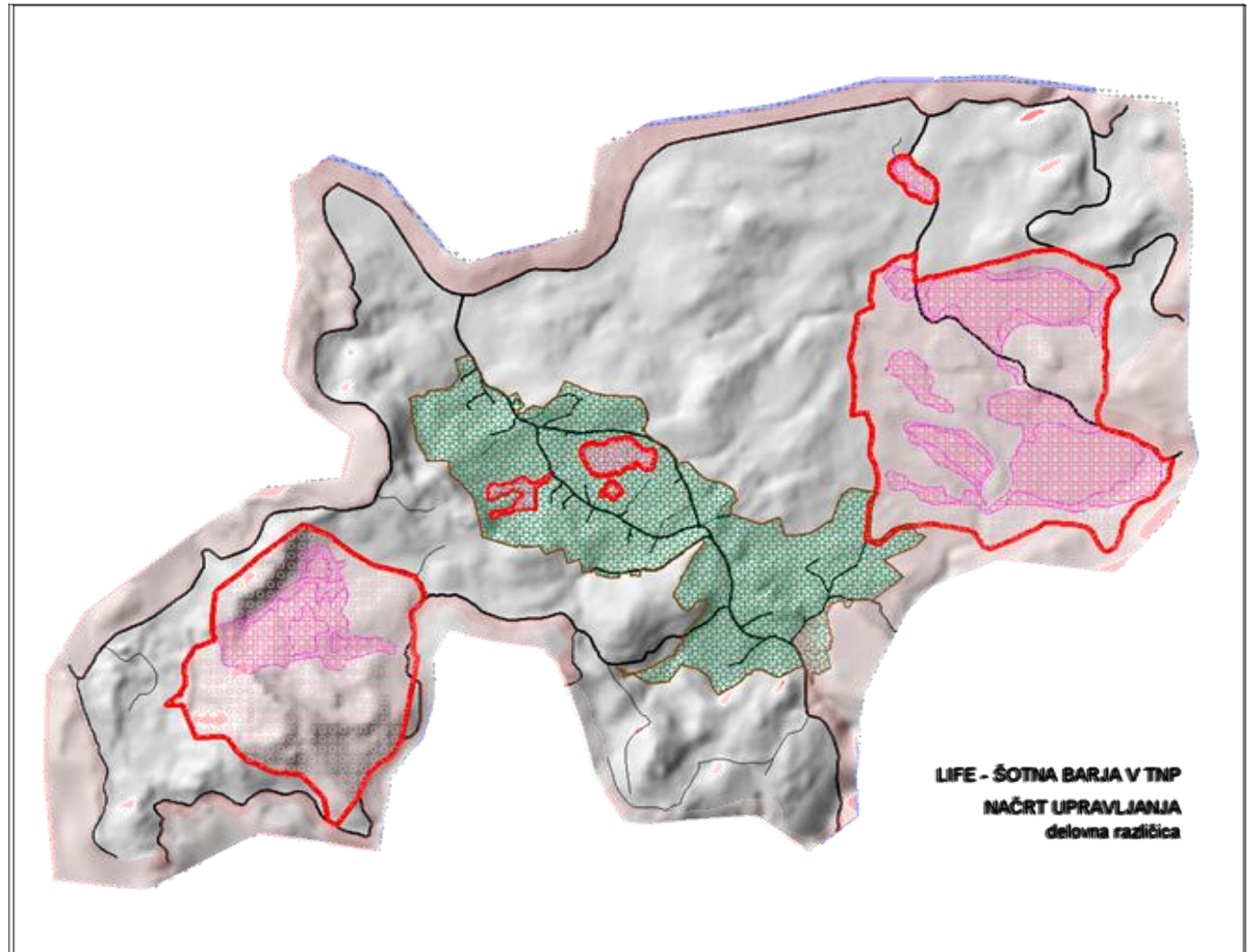
Naravovarstvo mora povedati.

KAKO? VSEBINE - NARAVA

LIFE - ŠOTNA BARJA V TNP
NAČRT UPRAVLJANJA
delovna različica

KAKO? VSEBINE - ČLOVEKOVI VPLIVI

KAJ

- mediacija
- informacija
- animacija
- komunikacija

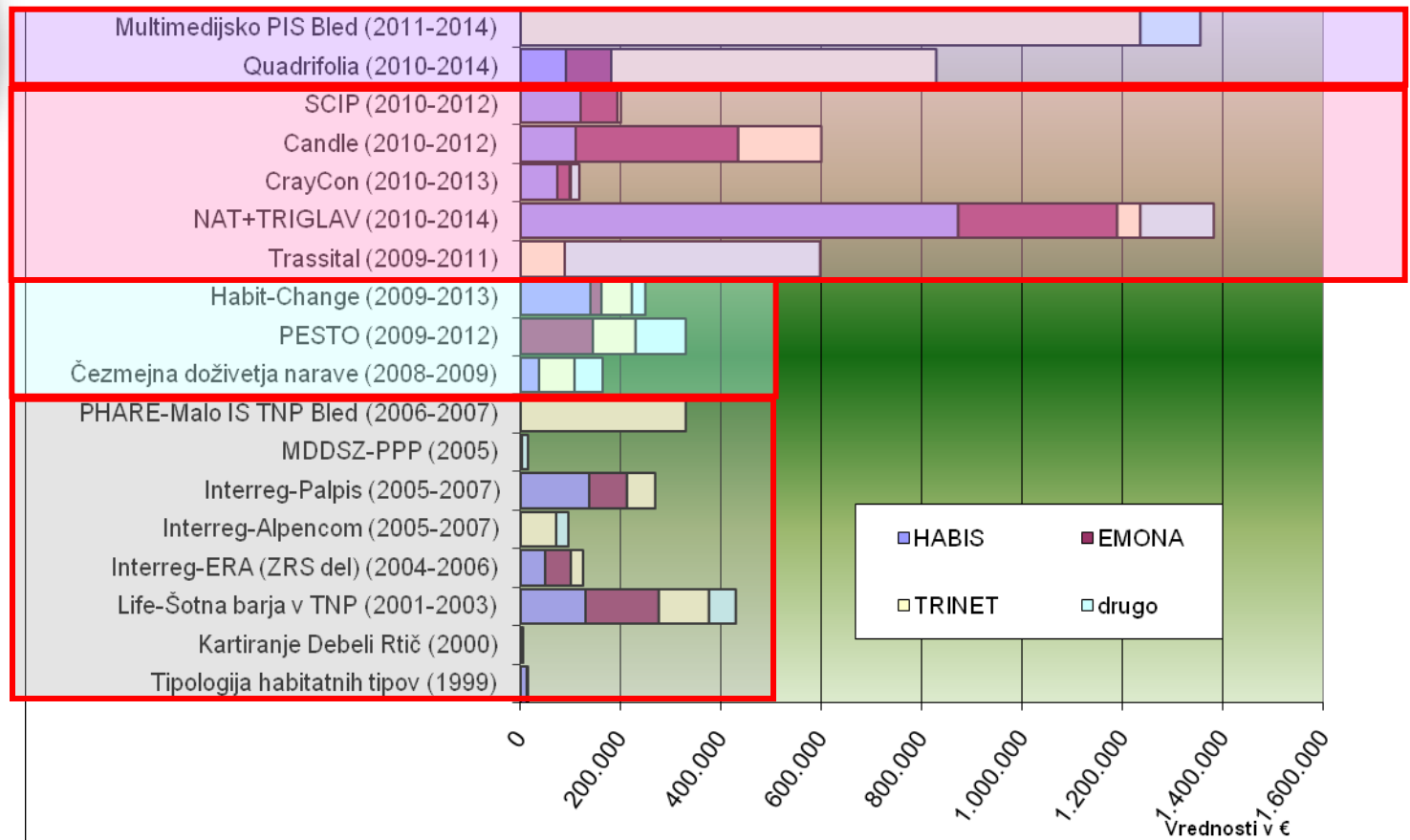
KAKO

- mediji
- delavnice
- info središča in točke

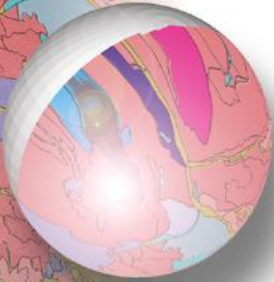
ZAKAJ

- odgovornost za naravo
- odgovorno uničevanje
- preventiva
- **preusmerjanje**

KAKO? DENARNA SREDSTVA

VAROVANJE NARAVE JE EKONOMIJA

KAJ

- kakovostni argumenti

KAKO

- preusmerjanje in komunikacija

ZAKAJ

- narava je večja od nas

V razmislek

- rdeči seznam lepot in naravnih posebnosti
- rdeči seznam ogroženih območij
- rdeči seznam ogroženi in redkih vrst
- rdeči seznam ogroženih habitatov
- rdeči seznam ogroženih habitatnih tipov
- **NAPREJ ??**

- rdeča knjiga ekoloških niš
- rdeča knjiga naravnih procesov

Kdo bo povedal?

Kdo bo povedal? Kaj, kako in zakaj?